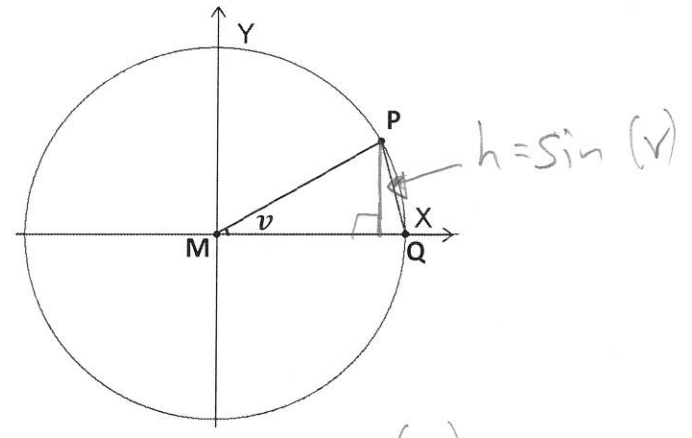

FACIT

Några blandade problemlösningssuppgifter om trig. formler.

Uppgifterna är tänkta att lösas utan miniräknare

- Figuren visar en triangel inuti i en enhetscirkel. Triangeln har sina hörn i punkterna P, Q och M. Punkt M är cirkelns medelpunkt och punkterna P och Q ligger på cirkeln, och Q har koordinaterna (1,0). Visa att triangelns area kan bestämmas med hjälp av formeln $A = \frac{|\sin(v)|}{2}$

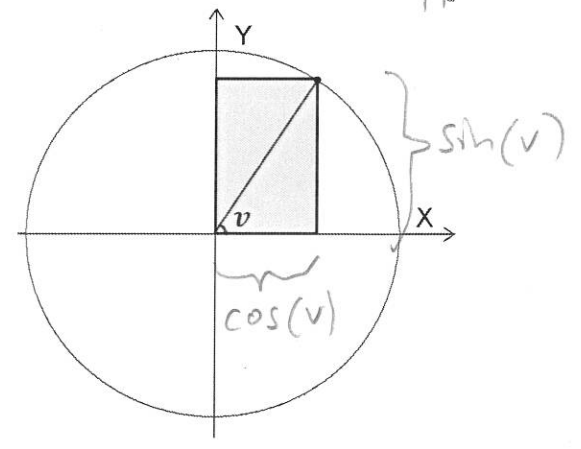

Arean av en triangel ges av

$$A = \frac{b \cdot h}{2} = \left[\begin{array}{l} b=1 \\ h=\sin(v) \end{array} \right] = \frac{1 \cdot \sin(v)}{2} = \frac{\sin(v)}{2}$$

Eftersom $\sin(v)$ kan vara negativ, men en area är positiv krävs beloppet.

- Figuren visar en enhetscirkel med en inritad rektangel. Rektangeln har ett hörn i cirkelns medelpunkt, och det motsatta hörnet på cirkelns rand. Rektangelns area kommer att variera med vinkel v .

- För ett visst värde på v har rektangeln arean $\frac{2}{5}$ ae.

Bestäm för det värdet på v ett möjligt värde på $\sin(2v)$. Svara exakt!

Arean av en rektangel ges av $b \cdot h$. För denna gäller att $b = \cos(v)$ och $h = \sin(v)$

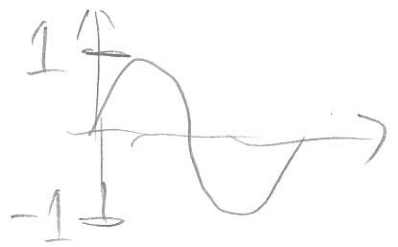
$$A = b \cdot h = \cos(v) \cdot \sin(v) = \frac{\sin(2v)}{2}$$

För denna $A = \frac{2}{5}$
 $\sin(2v) = \frac{4}{5}$

- Undersök vilket som är det största värde som rektangelns area kan anta.

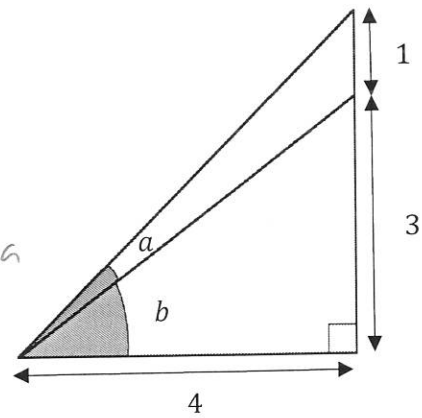
Enligt a) gäller att $A = \frac{\sin(2v)}{2}$
 $\sin(2v)$ kan som mest anta värdet 1

$\Rightarrow$ största arean = $\frac{1}{2}$

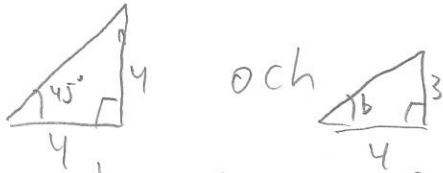

3. Figuren visar två trianglar med en gemensam sida. En av trianglarna är rätvinklig och några måtten visas i figuren.

Bestäm med hjälp av figuren det exakta värdet av $\cos(a)$

Figuren kan ses som två rätvinkliga trianglar:

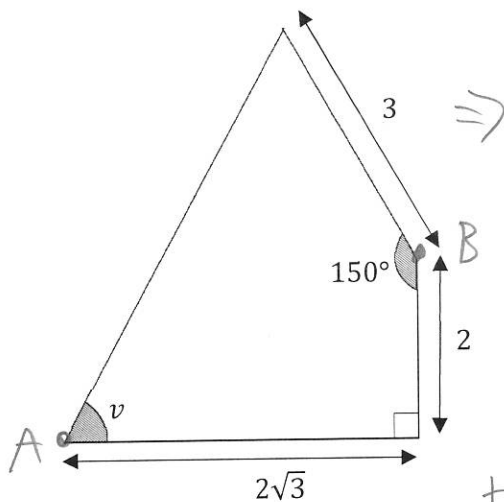

Vinkel a kan skrivas som $(45^\circ - b)$

$$\cos(a) = \cos(45^\circ - b) = \left[\begin{array}{l} \text{Add.} \\ \text{formler} \end{array} \right] = \cos 45^\circ \cdot \cos b + \sin b \cdot \sin 45^\circ =$$

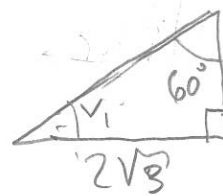
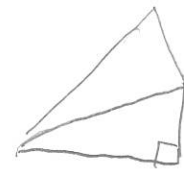
$$= \left[\begin{array}{l} \text{5} \\ \text{3} \\ \text{4} \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{l} \cos b = \frac{4}{5} \\ \sin b = \frac{3}{5} \end{array} \right] = \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{4}{5} + \frac{3}{5} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(\frac{4}{5} + \frac{3}{5} \right) = \boxed{\frac{7}{5\sqrt{2}}}$$

4. Figuren nedan visar en fyrhörning med några vinklar och mått angivna. Bestäm med hjälp av figuren värdet av $\cos(v)$.

Dra ett streck från A till B

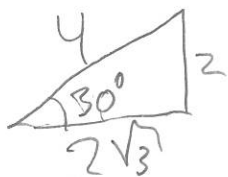
Då fås 2 trianglar:

OBS! Rätvinklig

där $v = v_1 + v_2$

$$\tan v_1 = \frac{2}{2\sqrt{3}} \Rightarrow v_1 = 30^\circ \text{ (enl. tabell)}$$

$$\cos(v) = \cos(v_1 + v_2) = \cos(30^\circ + v_2) = \left[\begin{array}{l} \text{Add. formler} \end{array} \right]$$

$$= \cos(30^\circ) \cdot \cos(v_2) - \sin(v_2) \cdot \sin(30^\circ) = \left[\begin{array}{l} \cos(30^\circ) = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \sin(30^\circ) = \frac{1}{2} \end{array} \right] =$$

$$= \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \cos(v_2) - \sin(v_2) \cdot \frac{1}{2} = \left[\begin{array}{l} \cos v_2 = \frac{4}{5} \\ \sin v_2 = \frac{3}{5} \end{array} \right] =$$

$$= \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{4}{5} - \frac{3}{5} \cdot \frac{1}{2} = \boxed{\frac{4\sqrt{3} - 3}{10}}$$

5. Figuren visar en enhetscirkel med punkten P markerad.

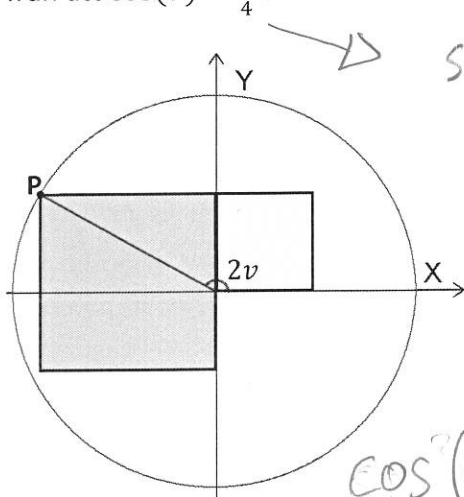
Från x-axeln till punkten P bildas vinkeln $2v$

I figuren har även två kvadrater markerats. För dessa gäller följande:

Kvadrat I har ett hörn i punkten P och sidans längd utgörs av det horisontella avståndet mellan P och y-axeln.

Kvadrat II har ett hörn i origo och sidans längd utgörs av det vertikala avståndet mellan P och x-axeln.

Utgå från att $\cos(v) = \frac{1}{4}$ och bestäm med hjälp av figuren...

$$\sin(v) = -\sqrt{1 - \left(\frac{1}{4}\right)^2} = -\sqrt{\frac{16}{16} - \frac{1}{16}}$$

$$= -\frac{\sqrt{15}}{4}$$

$$\sin(2v) = 2 \cdot \sin(v) \cdot \cos(v) =$$

$$= 2 \cdot \frac{\sqrt{15}}{4} \cdot \frac{1}{4} = \frac{\sqrt{15}}{8}$$

$$\cos^2(2v) = 2\cos^2(v) - 1 = 2 \cdot \left(\frac{1}{4}\right)^2 - 1 = \frac{2}{8} - 1 = -\frac{7}{8}$$

a) summan av de båda kvadraternas area.

En kvadrats area ges av s^2 , $A = \square$
 sidan hos A = $\sin(2v)$ $B = \square$
 sidan hos B = $\cos(2v)$

$$\text{Summan av areorna} = \sin^2(2v) + \cos^2(2v) =$$

b) skillnaden mellan den större den mindre kvadratens area.

Större: $\cos^2(2v)$ skillnaden $\Rightarrow$ [Trig. ettan] = 1

Mindre: $\sin^2(2v)$

$$\cos^2(2v) - \sin^2(2v) =$$

$$= \left[\begin{array}{l} \text{se beräkningarna} \\ \text{ovan} \end{array} \right] = \frac{49}{64} - \frac{15}{64} = \frac{34}{64}$$

c) värdet av $\cos(4v)$

$$\cos(4v) = \cos(2 \cdot 2v) = \cos^2(2v) - \sin^2(2v)$$

$$= \text{Svaret i b)} = \frac{34}{64}$$